

Cerere de decizie preliminară introdusă de Cour de cassation (Franța) la 26 iulie 2018 – UB/VA, Tiger SCI, WZ, în calitate de lichidator al UB, Banque patrimoine et immobilier SA

(Cauza C-493/18)

(2018/C 364/04)

Limba de procedură: franceza

Instanța de trimitere

Cour de cassation

Părțile din procedura principală

Recurrent: UB

Intimați: VA, Tiger SCI, WZ, în calitate de lichidator al UB, Banque patrimoine et immobilier SA

Întrebările preliminare

- 1) Acțiunea lichidatorului desemnat de instanța dintr-un stat membru care a deschis procedura de insolvență, care are ca obiect declararea inopozabilității în această procedură a ipotecilor înscrise asupra imobilelor debitorului situate într-un alt stat membru, precum și a vânzărilor acestor imobile realizate în respectivul stat, în vederea întoarcerii acestor bunuri în patrimoniul debitorului, derivă direct din procedura de insolvență și se află în strânsă legătură cu aceasta?
- 2) În caz afirmativ, instanțele din statul membru în care a fost deschisă procedura de insolvență sunt exclusiv competente să soluționeze această acțiune a lichidatorului sau, dimpotrivă, instanțele din statul membru de la locul situării imobilelor sunt singurele competente în această privință ori există între aceste diferite instanțe o competență concurentă, și în ce condiții?
- 3) Hotărârea prin care instanța din statul membru în care este deschisă procedura de insolvență autorizează lichidatorul să inițieze, într-un alt stat membru, o acțiune care ar fi în principiu de competența instanței care a deschis procedura, poate avea drept efect să impună competența judiciară a acestui alt stat, în măsura în care, în special, această hotărâre ar putea fi calificată drept o hotărâre cu privire la desfășurarea unei proceduri de insolvență în sensul articolului 25 alineatul (1) din Regulamentul [(CE) nr. 1346/2000] ⁽¹⁾ și, ca atare, este susceptibilă să fie recunoscută fără nicio altă formalitate, în temeiul aceluiași text?

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență (JO 2000, L 160, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 1, p. 143).

Cerere de decizie preliminară introdusă de Administrativen sad Sofia-grad (Bulgaria) la 30 iulie 2018 – BT/Balgarska Narodna Banka

(Cauza C-501/18)

(2018/C 364/05)

Limba de procedură: bulgara

Instanța de trimitere

Administrativen sad Sofia-grad

Părțile din procedura principală

Reclamantă: BT

Pârâtă: Balgarska Narodna Banka

Întrebările preliminare

- 1) Principiile echivalenței și efectivității din dreptul Uniunii au drept consecință faptul că **o instanță națională este obligată să califice o cerere introductivă ca fiind formulată pe temeiul unei neîndepliniri de către un stat membru a unei obligații care îi revine în temeiul articolului 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), dacă acțiunea are ca obiect răspunderea extracontractuală a statului membru pentru prejudicii** care ar fi fost cauzate de o instituție a statului membru, ca urmare a încălcării dreptului Uniunii, iar
 - articolul 4 alineatul (3) TUE nu e indicat în mod expres ca temei juridic în actul de sesizare, însă din circumstanțele acțiunii rezultă că se invocă prejudicii ca urmare a încălcării unor dispoziții de drept al Uniunii?
 - cererea de despăgubire se întemeiază pe o dispoziție națională privind răspunderea statului pentru prejudicii rezultate din exercitarea activității administrative, stabilită ca fiind independentă de culpă și declanșată dacă sunt întrunite următoarele condiții: caracterul ilicit al unui act juridic, a unei acțiuni sau omisiuni a unei autorități ori a unei persoane aflate în serviciul unei autorități, în timpul sau cu ocazia exercitării activității administrative, prejudiciul de natură materială sau morală cauzat, legătura causală directă și imediată între prejudiciu și comportamentul ilicit al autorității?
 - conform dreptului statului membru, instanța trebuie să stabilească din oficiu temeiul juridic al acțiunii în răspunderea statului pentru activitatea autorităților judiciare ca urmare a împrejurărilor pe care se întemeiază cererea?
- 2) Din considerentul (27) al Regulamentului (UE) nr. 1093/2010⁽¹⁾ al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea Bancară Europeană) (JO 2010, L 331, p. 12) rezultă, în împrejurări precum cele din litigiul principal, că recomandarea emisă în temeiul articolului 17 alineatul (3) din acest regulament, prin care a fost constatată o încălcare a dreptului Uniunii de către banca centrală a unui stat membru cu privire la termenele de plată către deponenți a depozitelor garantate în cadrul respectivei instituții de credit:
 - **conferă deponenților acestei instituții de credit dreptul să invoce recomandarea în fața unei instanțe naționale**, pentru a fonda o cerere de despăgubire pentru aceeași încălcare a dreptului Uniunii, luând în considerare competența Autorității Bancare Europene de a constata încălcarea dreptului Uniunii și faptul că deponenții nu sunt și nici nu pot fi destinatari ai recomandării, iar aceasta nu produce consecințe juridice în privința lor;
 - **este validă din perspectiva cerinței că dispoziția încălcată trebuie să prevadă obligații clare și necondiționate, având în vedere** că articolul 1 punctul 3 subpunctul (i) din Directiva 94/19/CE⁽²⁾ privind sistemele de garantare a depozitelor (JO 1994, L 135, p. 5, Ediție specială, 06/vol. 2, p. 163), dacă este interpretat coroborat cu considerentele (12) și (13) ale acestei directive, nu conține toate elementele care sunt necesare pentru a fonda o obligație clară și necondiționată a statelor membre și nu acordă deponenților un drept nemijlocit, precum și având în vedere că această directivă prevede doar o armonizare minimală, care nu cuprinde elementele pe baza cărora trebuie să se stabilească constatarea indisponibilității depozitului și că recomandarea nu s-a întemeiat pe alte dispoziții clare și necondiționate din dreptul Uniunii cu privire la aceste elemente, și anume, între altele, evaluarea lipsei de lichidități și lipsa perspectivei apropiate de plată; o obligație cu privire la dispunerea unor măsuri de intervenție precoce și la continuarea activității comerciale a instituției de credit?
 - **având în vedere obiectul – garantarea depozitelor** și competența Autorității Bancare Europene de a emite recomandări privind sistemele de garantare a depozitelor în conformitate cu articolul 26 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 – **este validă față de banca centrală națională**, care nu are legătură cu sistemul național de garantare a depozitelor și care nu este o autoritate competentă conform articolului 4 punctul 2 subpunctul [(iii)] din acest regulament?
- 3) Din Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 12 octombrie 2004, Paul și alții (C-222/02, EU:C:2004:606, punctele 38, 39, 43 și 49-51), din Hotărârile din 5 martie 1996, Brasserie du pêcheur și Factortame (C-46/93 și C-48/93, EU:C:1996:79, punctele 42 și 51), din Hotărârea din 15 iunie 2000, Dorsch Consult/Consiliul și Comisia (C-237/98 P, EU:C:2000:321, punctul 19), și din Hotărârea din 2 decembrie 1971, Zuckerfabrik Schöppenstedt/Consiliul (5/71, EU:C:1971:116 punctul 11) și având în vedere, de asemenea, stadiul actual al dreptului Uniunii relevant pentru litigiul principal, rezultă:
 - A) că dispozițiile Directivei 94/19/CE, în particular articolul 7 alineatul (6) al acesteia, **conferă deponenților dreptul de a cere despăgubiri statului membru în cauză ca urmare a unei supravegheri necorespunzătoare de către o instituție de credit** care le administrează depozitele și aceste drepturi sunt limitate la valoarea garantată a depozitelor sau sintagma „compensatie” din această dispoziție trebuie interpretată în sens larg?

- B) că măsurile de supraveghere dispuse de banca centrală a statului membru în cauză în vederea reorganizării unei instituții de credit precum cele din litigiul principal, între care suspendarea plăților, care sunt prevăzute în special la articolul 2 a șaptea liniuță din Directiva 2001/24/CE ⁽³⁾ **reprezintă o ingerință nejustificată și disproporționată în dreptul de proprietate al deponenților**, care declanșează răspunderea extracontractuală pentru prejudicii ca urmare a încălcării dreptului Uniunii **dacă**, având în vedere articolul 116 alineatul 5 din Legea privind instituțiile de credit, precum și articolul 4 alineatul 2 punctul 1 și articolul 94 alineatul 1 punctul 4 din Legea insolvenței bancare, **dreptul statului membru respectiv prevede**, pe durata măsurilor, aplicarea unor dobânzi convenționale, iar creanțele care depășesc plafonul de garantare a depozitelor să fie achitate în cadrul procedurii generale de insolvență, cu posibilitatea plății dobânzilor?
- C) că **condițiile** prevăzute în dreptul național al unui stat membru **în privința răspunderii extracontractuale** pentru prejudiciile apărute în temeiul unei acțiuni sau omisiuni în legătură cu exercitarea competențelor de supraveghere ale băncii centrale a unui stat membru, cuprinse în sfera de aplicare a articolului 65 alineatul (1) litera (b) TFUE, nu pot fi contrare condițiilor și principiilor aplicabile în temeiul dreptului Uniunii acestei răspunderi și anume, în mod specific: principiul independenței cererilor de despăgubire de cererea de declarare a nulității și de constatarea inadmisibilității unei condiții prevăzute de dreptul național, conform căruia o acțiune sau o omisiune juridică, pentru care se cere despăgubire, este necesar în prealabil să fie anulat(ă), inadmisibilității unei condiții prevăzute de dreptul național cu privire la culpa autorităților sau a persoanelor aflate în serviciul autorităților, pentru al căror comportament se cere despăgubire; în cazul cererilor de despăgubire a unui prejudiciu material, condiției ca reclamantul, la data formulării cererii, să fi suferit un prejudiciu efectiv și cert?
- D) că, în temeiul principiului independenței cererilor de despăgubire de cererea de declarare a nulității din dreptul Uniunii, trebuie să fie îndeplinită **condiția caracterului ilicit al respectivului comportament, care este echivalentă condiției** prevăzute de dreptul național al statului membru, conform căreia acțiunea sau omisiunea juridică, pentru care se cere despăgubirea, și anume măsurile de reorganizare a instituției de credit, trebuie să fie anulate, luând în considerare împrejurările din litigiul principal, precum și următoarele aspecte:
- faptul că aceste măsuri nu vizează reclamanta, care este deponentă a unei instituții de credit, precum și faptul că, conform legislației naționale și jurisprudenței naționale, aceasta nu are dreptul de a cere anularea deciziilor individuale prin care au fost dispuse aceste măsuri și că aceste decizii au intrat în vigoare;
 - faptul că dreptul Uniunii în acest domeniu specific, în concret Directiva 2001/24, nu impune statelor membre o obligație expresă de a prevedea posibilitatea contestării măsurilor de supraveghere în favoarea tuturor creditorilor, pentru a se putea stabili aplicabilitatea măsurilor;
 - faptul că în dreptul unui stat membru, nu este prevăzută o răspundere extracontractuală pentru prejudiciile apărute ca urmare a comportamentului conform legii al autorităților sau funcționarilor?
- E) că, în cazul în care este adoptată o interpretare conform căreia **condiția caracterului ilicit al respectivului comportament al autorității nu este aplicabilă** în împrejurările din litigiul principal, în ceea ce privește cererile de despăgubire ale deponenților unei instituții de credit ca urmare a unei acțiuni sau omisiuni juridice a băncii centrale a unui stat membru și, în particular, cererile de plată a dobânzii pentru depozitele garantate neplătite la termen, precum și a depozitelor care depășesc plafonul de garantare a depozitelor, formulate drept compensație pentru încălcarea articolelor 63-65 și a articolului 120 TFUE, a articolului 3 TUE și a articolului 17 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, **sunt aplicabile condițiile stabilite de Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu privire la răspunderea extracontractuală pentru prejudicii care:**
- rezultă dintr-un comportament lícit al unei autorități **și anume, în mod specific, cele trei condiții cumulative, în concret prezența unui prejudiciu efectiv, a unei legături de cauzalitate între acesta și acțiunea în cauză, precum și a unei naturi extraordinare și speciale a prejudiciului, mai ales în cazul cererilor privind plata dobânzii pentru neplata la termen a depozitelor garantate, sau**
 - **în domeniul politicii economice, în special condiția „doar dacă există o încălcare suficient de calificată a unei norme juridice de rang superior, care are ca scop protejarea persoanelor fizice”, mai ales în cazul cererilor de plată a depozitelor care depășesc plafonul de garantare a depozitelor, care au fost formulate de deponenți ca urmare a prejudiciilor și în cazul cărora este aplicabilă procedura prevăzută de dreptul național, dacă este avută în vedere puterea largă de apreciere de care dispun statele membre în legătură cu articolul 65 alineatul (1) litera (b) TFUE și cu măsurile prevăzute de Directiva 2001/24, și în cazul în care împrejurările privind instituția de credit sau persoana care solicită despăgubirea au legătură doar cu un stat membru, însă tuturor deponenților le sunt aplicabile aceleași dispoziții și principiul constituțional al egalității în fața legii?**
- 4) Din interpretarea articolului 10 alineatul (1) coroborat cu articolul 1 punctul 3 subpunctul (i) și cu articolul 7 alineatul (6) din Directiva 94/19, precum și din explicațiile juridice din Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 21 decembrie 2016, Vervloet și alții (C-76/15, EU:C:2016:975, punctele 82-84), reiese că sunt incluși în domeniul de aplicare al dispozițiilor Directivei acei deponenți:

- ai căror depozite, pe perioada cuprinsă între data suspendării plăților de către instituția de credit și data retragerii autorizației bancare a acestora, nu au fost exigibile în temeiul unor contracte și dispoziții legale, iar respectivul deponent nu a exprimat faptul că solicită rambursarea,
- care și-au exprimat acordul în raport cu o clauză care prevede plata depozitelor în cuantumul plafonului de garantare în conformitate cu procedurile prevăzute în legislația statului membru și după retragerea autorizației instituției de credit care administrează depozitele, iar această condiție este îndeplinită,
- iar clauza menționată din contractul de depozit are putere de lege între părțile contractuale, în conformitate cu legislația statului membru?

Din dispozițiile acestei directive sau din alte dispoziții de drept al Uniunii rezultă faptul că instanța națională nu poate lua în considerare o astfel de clauză a unui contract de depozit și nu poate examina cererea de chemare în judecată formulată de un deponent cu privire la plata dobânzii pentru neplata la termen a depozitelor în cuantumul garantat în conformitate cu acest contract, pe baza condițiilor privind răspunderea extracontractuală pentru prejudicii rezultate dintr-o încălcare a dreptului Uniunii și în temeiul articolului 7 alineatul (6) din Directiva 94/19?

- (¹) Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO 2010, L 331, p. 12).
- (²) Directiva 94/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 privind sistemele de garantare a depozitelor (JO 1994, L 135, p. 5, Ediție specială, 06/vol. 2, p. 163)
- (³) Directiva 2001/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 aprilie 2001 privind reorganizarea și lichidarea instituțiilor de credit (JO 2001, L125, p. 15, Ediția specială 06/vol. 4 p. 34).

**Cerere de decizie preliminară introdusă de Conseil d'État (Franța) la 30 iulie 2018 – COPEBI SCA/
Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)**

(Cauza C-505/18)

(2018/C 364/06)

Limba de procedură: franceza

Instanța de trimitere

Conseil d'État

Părțile din procedura principală

Recurentă: COPEBI SCA

Intimat: Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)

Alte părți: Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation

Întrebarea preliminară

Decizia 2009/402/CE a Comisiei Europene din 28 ianuarie 2009 privind „planurile de urgență” în sectorul fructelor și legumelor puse în aplicare de către Franța [C 29/05 (ex NN 57/05) (¹)] trebuie interpretată în sensul că acoperă ajutoarele plătite Comité économique agricole du bigarreau d'industrie [Comitetului economic pentru cireșele Napoleon destinate industriei] (CEBI) de Office national interprofessionnel des fruits, des légumes et de l'horticulture [Oficiul Național Interprofesional al Fructelor, Legumelor și Horticulturii] (ONIFLHOR) și atribuite producătorilor de cireșe Napoleon destinate industriei de asocierile de producători membre ale acestui comitet, în condițiile în care CEBI nu figurează printre cele opt comitete economice agricole menționate la punctul 15 din decizie, iar ajutoarele în cauză, contrar mecanismului de finanțare descris la punctele 24-28 din această decizie, erau finanțate exclusiv din subvenții ale ONIFLHOR, iar nu și din contribuții voluntare ale producătorilor, denumite „contribuții profesionale”?

(¹) JO L 127, p. 11.